

14. szám.

Második évfolyam. 1863.

Április 5.

Felterjesztése

az orsz. magyar gazdasági Egyesületnek, a gazdasági és erdőszeti tanintézetek ügyében. *)

Nagyméltóságú királyi Helytartó Tanács! Hazafiúi örömmel vette Egyesületünk a Nagyméltóságú kir. Helytartó Tanácsnak m. é. aug. hó 20-kán 31,611 sz. a. kelt s a gazdasági és erdőszeti iskolák állítására vonatkozó leiratát, melyben ki van emelve, hogy Ő cs. k. apostoli Felsege, még az 1857-dik év május 9-én kelt legmagasabb elhatározásával megszüntetvén a budai vár fölépítéséhez elrendelt pótlékok beszédését, ezeknek egy nagy részét, t. i. 240,000 frtot a mezei és erdőszeti gazdaság emelésére, nevezetesen e szakbeli tanodákra, alapítványokra, ösztöndíjakra és a budai mintaszőlőkertre legkegyelmesebben engedélyezni méltóztatott.

E leirathól s a teljes tisztelettel visszazárt csatolványból értesült, egyszersmind Egyesületünk, miszerint Albrecht főherczeg ő fensége, mint Magyarország akkori kormányzója, még ezen legkegyelmesebb elhatározás leérkezése előtt, azon eszmétől vezéreltetve, hogy Magyarország anyagi jólétének emelését és felvirágoztatását, a föld- és erdőművelésben behozandó javítások által lehetne legsikeresebben előmozdítani — tárgyalásokat indított meg aziránt, vajjon és hol volna czélszerű, gazdasági és erdőszeti iskolákat állítani s melyek volnának azon módok, melyek által ezen intézeteknek az országra való jótékony hatása várható lenne?

Ezen tárgyalások nyomán a javaslatok végeredményét abban látja Egyesületünk központosulni, hogy ámbár — tekintve az ország külön vidékein tényleg létező s egymástól különböző gazdasági viszonyokat, — legalább öt gazdasági tanintézetnek felállítása volna szükséges, miután azonban az ezek felállításához kellő pénzerő nem léteznék, mindennek előtt csak két ily iskola volna létesítendő.

Ezen tárgyalások a bözbejött politikai viszonyoknál fogva megszakadtak; de most, egy udv. rendelettel ismételve kijelentvén, miszerint az ország mezei gazdaságának emelése és gyarapítására, két új gazdasági szakiskolának az 1857-dik évi legfelsőbb határozványokkal elrendelt felállítása által, Ő Felsege legmagasb szándékának mielőbb valószínűsítése eszközendő, — a Nagyméltóságú magyar kir. Helytartó Tanács, a gazdasági és erdőszeti tanintézetek, valamint az erdőszeti tudományoknak a selmeczi bányakadémián magyarul leendő előadása tárgyában újabb tanácskozást szándékozik tartani; felhívja ennél fogva Egyesületünket, hogy a gazdasági és erdőszeti tanintézetek ügyét alaposan és körülményesen tárgyalatván, véleményes jelentését terjeszse fel aziránt:

a) melyek volnának a tervezett illetőleg engedélyezett gazdasági iskolák felállítására a legalkalmasabb helyek, tekintettel az e részben már történt tárgyalások eredményére s az illető városok által e fontos czélból felajánlott segélyekre?

b) melyik állomásra volna a gazdasági iskolával az erdőszeti iskola összeköthető?

c) mi módon lennének ezen iskolák fölszerelendők s mily tantervvel ellátandók?

d) Mily költségekkel lehetne ezen iskolákat fölláttani s fentartani, különösen pedig mily fizetésekkel volnának a tanítók ellátandók?

Egyesületünk áthatva az ügy fontosságától, annak minél behatóbb megvitatására egy külön, szakférfiak-

*) Több oldalról szemünkre vetették, hogy nem viseltünk elég érdeklődéssel a Debreczenben felállítandó országos gazdasági tanintézet ügye iránt, s részvételestől elvonultunk azt, hogy az orsz. m. gazdasági egyesületi felterjesztését és költségvetését lapunkban nem közöltük. Határozottan nyilatkoztunk, hogy azok közlése csupán azért maradt mindeddig, mert lapunk szűk terjedelmét folyvást érdekes cikkek vették igénybe, s elégnék tartottuk egyetmást kivonatilag közölni. Most azonban — bár érdekes cikkek félretételével, — eleget kívánva tenni e tekintetben is a közönlőségnak, megkezdjük az ez ügyre vonatkozó egész terjedelmökben közlését s igérjük, hogy lapunk ezenül is nyitva állandóan hasonló érdekes közleményeknek. — Szerk.

ból álló bizottmányt nevezett ki, melynek s igazgató választmányunknak komoly tanácskozása folytán, Egyesületünk véleményét, a gazdasági és erdőszeti tanintézetekre nézve a következőkben van szerencsénk hazafiúi mély tisztelettel előterjeszteni:

Egyesületünk is azon erős meggyőződésben van, hogy mindennek felett és kiválolag a tudományosan alapos gazdasági szakismereteknek általános terjesztése azon eszköz, mely nemcsak mezei gazdaságunk helyes kifejlésének, de még a többi államgazdasági intézményeinknek is egyedül biztosíthatna szilárd alapot.

Másrésről azonban egyesületünk szintugy meg van győződve arról is, mikint ha azt akarjuk, hogy felállítandó intézeteink az ő nagy feladatuknak lehetőleg megfelelhessenek, minden törekvésünknek oda kell irányozva lenni, hogy gazdasági tanintézeteink a mi sajátságos körülményeinkhez és szükségseinkhez, szóval gazdasági viszonyainkhoz alkalmazva, főleg gyakorlati irányuak legyenek.

S minthogy hazánk külön részeiben oly egymástól eltérők, sőt ellenkezők a gazdasági viszonyok, önkint következik, hogy ha a tanintézetek állomáshajra és számára nézve a létező viszonyokhoz képest jól és biztosan akarunk eljárni, azt nem tehetjük másképp, mint, hogy az országnak gazdaságilag homogén minőségű vidékeit lehetőleg csoportosítva, e szerint tervezzük a tanintézetek számát s az azoknak megfelelő helyiségeket.

Nem bocsátkozunk annyira, hogy mit tartanánk a gazdasági oktatást illetőleg egészen kívánatosnak a hazára nézve, hanem szoritkozunk egyedül a legégetőbb szükség mérvére. S e tekintetben ugy hiszszük, hogy ha az ország vidékeit akint csoportosítjuk, hogy például:

a) a dunántuli rész — mint első;
az északnyugoti kárpátok láncolata körülbelöl a hernádvölgyig — mint második;
a duna-tiszaköz — mint harmadik;
a tiszántuli alföldség, körülbelöl a marosig — mint negyedik s végre

a Bánság és Temes vidéke — mint ötödik gazdasági terület állapíttatnék meg s mindegyik területen egy gazdasági s speciális körülmények szerint erdőszeti tanintézet hoztatnék létre: meg volna közeletve a czél s találkoznánk egyszersmind a felállítandó intézetek azon számával is, mely a Nagyméltóságú magyar királyi Helytartó Tanács leiratában, már Albrecht főherczeg ő Fensége kormányzósága alatt, a kormány részéről is mint szükségesnek elismert mennyiség felemlittetik.

Ezen általános szempontból kiindulva fogjuk fel a gazdasági és erdőszeti tanintézetek ügyét s felülünk különösen az Ő Felsege által a föld- és erdőművelés javítására és felvirágoztatására kegyesen szánt pénzerőnek legczélszerűbb felhasználása tekintetében kitüzött kérdésekre s először is az a) és b) alatti pontokra, vagyis, hogy melyek volnának a tervezett s illetőleg engedélyezett gazdasági iskolák felállítására a legalkalmasabb helyek, tekintettel az e részben már történt tárgyalások eredményére s az illető városok által e fontos czélból felajánlott segélyekre, s hogy melyik állomáson volna a gazdasági iskolával az erdőszeti iskola összeköthető?

A fentebb érintett 5 gazdasági területen, jelen körülményeink s pénzügyi állapotaink között, valamint az illető városok által tett előleges ajánlatoknál fogva, a már tervezett és engedélyezett két gazdasági tanintézet felállítására legalkalmasabb helynek tartjuk a tiszán tul Debreczent és a dunán tul különösen Keszthelyt, ahol már jeles gazdasági intézet létezett egykor, melynek épületei s egyéb segédesszközei legnagyobb részben most is megvannak s annál fogva remélhető, hogy ha megkísérletnek Ő Felsege legmagasb szándékának valószínűsítése, e helyen szintén tettekes könnyítésekre találna. Ha azonban bármely oknál fogva — nem sikerülne Keszthelyen a gazdasági intézet újból felélesztése, akkor a dunántuli részen tervezett gazdasági intézet helyeül csakugyan legalkalmasabbnak véljük Székes-Fehérvárt, még pe-

dig ugy, hogy mind Debreczenben, mind Székes-Fehérvárott földműves iskolával s különösen Debreczenben erdőszeti iskolával is kapcsolatban, állítatnék tanintézet.

Egy erdőszeti és földműves-iskolával összekötött gazdasági tanintézetnek felállítására Debreczenben, következő indokaink vannak:

1) Mivel a tiszafolyó felső vidékétől le a marosig elterülő nagy síkságon, melyet az újabb időben a tiszta, berettyó és körös folyók árterületeinek kiszáritásai csak neveltek, mind az okszerű s belterjes gazdálkodás iránti kedv felébresztése, terjesztése, mind e vidék légköre szárazságát mérséklő erdőültetések megkezdése és gyarapítása, halaszthatlan szükségé kezd válni.

2) Mivel a tiszántuli vidéken Debreczen városát tartjuk olyan helynek, melynek mint e vidék központjának, mind kereskedelmi forgalma, mind természeti helyzete és gazdagsága, mind szellemi előrehaladottsága áll már jelenleg is azon fokon, melynél fogva az egész vidékre jótékony befolyást gyakorolni, és a gazdasági téren is vezérszerepet vinni képes.

3) Mivel Debreczen városa területén, ahol annyi erdőség van, igen czélszerűen lehet egy erdőszeti iskolát a gazdasági intézettel kapcsolatba hozni.

4) Mivel Debreczen város közönsége a legközelebb multban, egy gazdasági intézetnek, területén való felállítása iránt nemcsak rokonszenve és jóakarata tanujeleit adta, hanem az intézet felállíthatására az akkori helytartóságnak annyi anyagi áldozattételre adott ígéretet is, hogy ezáltal a gazdasági és erdőszeti intézet felállítását tetemesen megkönnyebbitette.

Ilyen nemes ajánlata Debreczen városának:

a) Hogy az intézet számára a Nagyerdő mellett fekvő közlegelőből ingyen ad 533 $\frac{1}{4}$ (400 cat. h.) 1200 öllel számított hold földet. Ezen tért (mint a Nagyméltóságú m. kir. Helytartó Tanács levéltárában Debreczen város által kiadott térképen látható) egy csatorna metszi át, mely által e tér egy része öntözhető rétté alakítható; ezen tér egyik része pedig a debreczeni szőlőskertekre dőlven, rajta szőlő is ültethető.

b) Felajánlja a város az intézettel kapcsolatban felállítandó erdőszeti iskola gyakorlati teréről, ugyancsak az intézet számára kijelölendő gazdasági tér mellett fekvő, 1000 holdnál nagyobb területű erdejét.

c) Az intézeti s gazdasági épületek felállításához ingyen ad épületi fákat, a téglát és cserepet pedig, a kiállítási gyári ár megtérítése mellett ajánlja.

d) Ajánlja továbbá, hogy a város közepén épített egy új épületet, melyben a szükséges tantermeket fel is szerelvén, azt az intézet rendelkezése alá, lakbér nélkül bocsájtja.

És mindezen ajánlatai fejében, az intézettől nem kíván a város egyéb vizontszolgálatot, mint azt, hogy az intézetben a város által kijelölendő három tanuló ingyen tanulhasson.

Debreczen városnak a haza oltárára tett ezen nemes ajánlata elfogadását a nm. kir. Helytartó Tanácsnak azon alázatos véleményünk kíséretében ajánljuk, hogy ezen ajánlatok birtokba vételére kiküldendő megbizottjai által méltóztatásuk oda hatni, hogy a város által már nemesen felajánlott 533 hold gazdálkodási tért — talán az intézet által teljesítendő méltányos haszonbéri föltételek mellett — terjeszteni ki 1000 holdra, azon oknál fogva, mivel ezen esetben az intézet mint haszongazdasága sokkal kedvezőbb arányba jönne az intézet fentartási költségeivel.

Az ígért 533 hold területnek 1000 holdra való kiterjesztését annál alaposabban reméljük, mivel a város közepén építtetni ígért tanintézeti épület helye, általános szervezetünk VI. száma alatt kifejtett nevelési és tanítási alapelveinknél fogva, a gazdasági közepére tételvén át s alábbi kimutatásunk szerint az országos pénzalaphól építtetvén fel, a nemes város az építésre tett ígéretét eme kérésünk teljesítésével helyettesíthetné.

(Folytatjuk.)

Bihar.

E községnek következő három történelmi nevezetessége van, u. m.

1. A **bihari földvár**, mely a Biharon keresztül vezető országúttól, Kovácsi felé, mintegy 20 ölnyire fekszik.

A bihari földvárról alig van egyéb hiteles történelmi adatunk, mint az, amit Béla király névtelen jegyzője következőképp ír róla: „Árpád vezér követei Ocsub és Velek, a Tisza vizén, a lúci révnél átevezvén, innen megindulva, Bihar várába jutottak, Ménmarót vezért köszöntötték és ennek azon ajándékokat, melyeket Árpád vezér küldött, bemutatták; végre pedig Árpád vezér ízenetét neki előadván, a földet, melyet megneveztek, követelték, mely Árpád vezérre Attiláról maradt. Ménmarót röviden nyilvánította, hogy egy talpalatnyit sem ad ki kezéből. Melyen Árpád megharagudván, seregeit Ménmarót ellen indította.”

Az erre következett ütközetben, Ménmarót fejedelemségének örökre vége lett. A nép száján most is forog ez, bihari veszedelem nevezet alatt.

A hagyomány azt tartja, hogy e földvárat Ménmarót készíttette 12,000 emberrel. El lehet gondolni: mily magasságu lehetett, mikor még most, ezer év múlva is oly meredekség, hogy — bár sokan megkísérelték — megmászni még senki sem tudta. Az árok, amelyből ásott, sok helyen még most is igen mély. Hogy mily mélységű lehetett hajdan, megtetszik abból, hogy a földvártól a határon keresztül, H. K. Kovácsiig egy nagy töltés volt hányva, melylyel a H. K. Pályi felől folyó Kösmő vizet felszorították, hogy a vár árka mindig tele legyen. Azon töltéstől fel egészen a pályi határig nagy mélységű tó lett, mely az idők folytán nádrétté vált. Idővel a Kösmőnek szabad folyása lett s a nádrét kivágatván, elenyészett. Akkor bikarétnak nevezték, és még most is — ámbár a legszébb tiszta legelő, — bikarét a neve.

2. A **Bocskai fejedelem szőleje**, mely a bihari szép szőlőhegy tetején körül elterül. Bocskai fejedelem a kerekii várban lakván, gyakran időzött itt és e szőlőben termett borait mind a kerekii vár pinczéibe vitette.

Álljon itt a Bocskaiak egyik nevezetes eseménye, mint amely a bihari szőlővel némi összeköttetésben van.

Lónyai mindenkép erőttette sógorát Bocskait, hogy támadja meg a váradi német sereget, mert úgy hallik, különben is fel van a császárnak adva, hogy fel akar támadni ellene; de Bocskai csendes véralkatu és okos ember lévén, nem volt rábirható. Ennélfogva az álizgató más módot gondolt ki sógora megsemmítésére. Felment Bécsbe, feladta Bocskait, hogy megtámadni készül a váradi őrséget s parancsot eszközölt a kerekii vár megtámadtatására. — Aztán visszament Bocskaihoz és a támadás napján így szól hozzát: „Sógor! hátha felmennék a bihari szőlőbe!” — Bocskai azonnal nyergeltetett s egy lovászszal lóháton elmentek oda. — Dél felé azonban ágyuzást hall Bocskai Kerekii felől s pusztá szemmel kiveheti az ágyuk lángjait. — „Nem megmondtam, — szól ekkor Lónyai, — hogy megtámadnak a németek?” — Bocskai hirtelen haza nyargaltatta lovását, — mert tudni kell, hogy a kerekii vár árkában folyó Kiskörös alatt, titkos alagut vezetett a várba, — s megizeni feleségének, hogy csak két hétig tartsa a várat, akkorra nagy erővel jön oda; maga pedig elindulván, Félegyháza, Diószeg, Mihályfalva s még több község népeit felkölti s 20,000-ed magával, a német sereget hátulról véletlenül megtámadván, a kapun kirohanó kerekiek segélyével szétverte s egész Tokajig üzte azt. — Az álmosdi határban mai napig is vér völgyének nevezik azon helyet, hol a német tábornok, seregeit még egyszer összeszedve, tönkre veretett.

3. A **tárogató**. — 1822-ben a Hessen Hamburg herczeg regimentje Debreczenben és Bihar megyében szállásoltatván el, egy szakasz Biharra jutott. Én, mint járásbeli szolgabíró, az elszállásolásra lemenvén, először is azt kérdeztem az udvarbírótól: micsoda szép hangu fuvola lehetett az, melyet azelőtt való nap, a h. k. pályi házam végében levő Ladamér nevű forrásnál sétálgatván, Bihar felől hallottam, s melynek hangjaiban a Rákóczynótára ismertem? — Az tárogató, — mondá az udvarbíró, — melyet itt egy Sós András nevű öreg ember lakadalmakban szokott fújni. — Azonnal hívtam Sós Andrást s az oda érkezett tiszték jelenlétében megfuvattam vele a tárogatót. A tiszték nagy elragadtatással hallgatták a hangszert, melyet addig csak hírből ismertek. — Kéves idő múlva, egy gyűlés alkalmával, Sós Andrást bevittem Váradra, és a város csapszéke szegleténél, — mely négy utcára szolgál, megfuvattam vele hangszereit. Nem telt bele három negyedóra, hogy legalább ezer ember állott körülötte, mert annak a kis terje-

delmű fuvolának oly hangja volt, hogy a tulsó város is meghallatszott. Ekkor a néppel együtt odamentünk, ahol Simonyi őbester és gróf Csáky Sándor esteliztek, és az utcán, az ablak alatt megfuvattam a tárogatót. A legnagyobb elragadtatással hallgatván, jöttek ki mindketten, és Simonyi annyira megszerette a hangszert, hogy általam elkérte Sóstól vagy két hétre, hogy Debreczenben mását csináltassa, és ezred zenekarába bevigye. De ezt Rhédei megtudván, — már akkor összeütközésben voltak, — a hadi Tanácsnak feljelentette, hogy Simonyi, mily forradalmi hangszert akar bandájába bevinni, mire Simonyihoz szándékától eltöltő parancs érkezett. — Azon kérdésemre: hogy jutott tárogatójához? azt felelte Sós, hogy e hangszert hajdan a Bóné András, — Rákóczy nagyváradi kapitánya siposáé: Darabont Jánosé volt, aminthogy a tokjára felis volt metszve a Darabont neve és 1705 évszám. A Sós anyja ennek a Darabontnak leánya lévén, ezuton került hozzá a sip. Meghalván az öreg Sós András, én a sipot megvettem és gróf Bethlen Ferencznek ajándékoztam.

Id. Szilágy Lajos.

Adomák.

1. Nagy a parádé. — Szokás volt régen, — a boldogabb időkben, — hogy midőn a főispán a székvárosba ment, megyei közgyűléseket tartandó, utközben az illető járás főszolgabírái által kísértetett s lovas legények vették körül a főispán kocsiját. B... megyében is meg volt ez ő szokás. Egy nyári napon utazott gróf Z... a székváros felé; rég nem volt eső, az országut száraz és poros volt. Egy városkánál történt, hogy egyik járás főbírája átvevén a kíséretet a szomszédjárásétól, miután a járás lakosai mezei munkával nagyon elfoglalva voltak, a megye pandurjait rendelé össze s ezek lovagoltak a gróf kocsija mellett; — lehet képzelni, minő irtóztató port vertek. Egyszer megállittatja kocsiját az öreg gróf s így szól: „főszolgabíró uram! nagy a parádé, kevesebbel is beérem; hadd menjenek ezek a persekutorok a zsványokat kergetni.” Ez uttal por, és lovas kíséret nélkül hajtattott be a főispán a megye székvárosába.

2. A szováthi kocsis. — Tetétlenről jött az öreg gróf Z. — kit jóságáért, leereszkedő nyájaságaért mindenki tisztelt, mindenki szeretett. Szováth helység lova volt a kocsiba fogva, nagy bajszu öreg kocsis ült a nyeregben; de minthogy hüvös idő volt, a kocsis többet talált magához venni a gyomorerősítő és melegítőből, mint szükséges lett volna s emiatt történt, hogy utközben lefordult a nyeregből; szerencsére a lovak nem ragadták el a kocsit. Az öreg gróf látván a kocsis lelki és testi állapotát, kérdi régi legényétől Kápolnai uramtól, — „no fiu, tudsz-e lovagolni?” „Bizony nem igen én, kegyelmes uram.” — „No úgy hát gyere, tegyük be ezt a szegény embert a kocsiba, s menjünk tovább.” Ugy lön; az öreg kocsist beemelték az üveges hintóba, Kápolnai uram fölült a bakra, a kegyelmes gróf pedig felvetette megát a nyeregbe s azzal tovább mentek. A közelebbi állomásra megérkezvén, mindenki csodálkozott, hogy ismeretes helység lovait az öreg főispán maga hajtja a nyeregből, még inkább csodálkoztak, midőn a gróf a község házához bemenvén, a kocsiból az öreg kocsist látták nagy félelmek között kilépni. Kéves idő múlva jóbora-valót akar adni a gróf az öreg kocsisnak, — de azt ugyan meg nem lelte senki; ijedtében úgy kijózanodott, hogy egy perc alatt kifogta lovait s elvágtatott miut a szélvész.

3. Illetékes czim. — Restauráció volt; a nemesség szabadon gyakorolta alkotmányadta választási jogát. Egy kándidázió sehogysem tetszett a báródi nemességnek, nem hallották kedvenczük nevét a kijelöltek közt, nagy volt emiatt a zaj, lárma, kiabálás. Tudakolódik az öreg gróf főispán a nagy lárma okáról; megtudván azt, föltette magában, hogy teljesíti kívánságait; a népcsoport feletti ablakhoz lép, szólni akar, a nagylárma megszűnik; de a gróf szélyel nézvén a bocskoros atyafiakon, sokáig nem tudta megtalálni az illető czimet, melyel e nádrágtalan nemeseket megszólítsa; uraknak nem mondhatta, karoknak és rendeknek mégkevesebbé; — utoljára is így szólítá meg őket: „tekintetes emberek! kándidáalom nektek a báródi járásba vice-szolgabírónak N. N. uramat is.” — A tekintetes emberek hangosan nyilváníták örömeiket az öreg gróf jósága és tapintata fölött.

4. Az uristen látogatása. — Böszörményben élt hajdan egy öreg ur, azóta rég elporladoztak hamvai is a sirban. Élte vége felé egy évig fekvő beteg volt, de vidorságát, elevenségét fogytig megtartotta. A köznép szerette, betegségében gyakran elment hozzá hol egyik, hol másik, állapotáról tudako-

zódni; — egyszer egy öreg ember is elment e régi jóakarójához s szokott hosszas hálálkodás után hágyot sohajtva mondja: „bizony csak meglátogatja az uristen a tekintetes urat.” „Látogat?” válaszol az öreg ur, dehogyan látogat, esztendeje, hogy nálam lakik’.

Közélet.

— Mint sok másra, emlékkertünkre is több ízben elmondták a kicsinyhitűek, hogy „nem lesz abból semmi”. Azonban a kicsinyhitűekre rossz idők járnak, s mint sok másból, emlékkertünkben is lett valami. Ezt most már bátran elmondhatjuk, ha nem emelkednek is a főiskola és nagy-templom közt árnyas lombozatu fák, és nem hirdetik is emlékoszlopok a mult idők nagyságát, mert a kertrész immár nemcsak kimérve, de jó földdel meghordva, kigyepszegélyezve és beültetve is van, úgyhogy az ideiglenes karókerítés közt az emlékkert nyugoti részének körvonalai tökéletesen kivehetők s a növényzet, a természet munkái kezében van. — Nem lehetlen, hogy egyesek, — kivált azok közül, akik ez ügy mellett legkevesebbé buzgólkodtak, — a kivitelben itt ott hibát találjanak, mi azonban, az értelmesb többség által kétségkívül támogatva, örömmel fogadjuk a létesítet, csak gyönyörködni tudunk a meglevő kertelésben és nyilvánosan méltányoljuk a kivitel körül buzgón fáradozott Csanak, Kaskovics, Pfanschmied és Vas Pál urak érdemeit, kik egyis alig számíthatnak e méltánylason kívül, egyéb látható jutalomra.

Azonban korán sem akarjuk állítani, hogy a dolog nehezen már túl vagyunk, sőt épen azért szólalunk fel, hogy a figyelmet az emlékkertügy másik, a kertelésnél is fontosabb részére: az emlékekre felhívjuk. — Az emlékkertegylet, mostani anyagi erejével természetesen csak egy szobrot sem állíthat fel, de mutat fel annyi eredményt s ébresztett magairánt ez idén annyi bizalmat, hogy a közönséget újabb adakozásra bátran felhívhatja. Mielőtt azonban ezt tenné, a Csokonaiszoborügyét valahára felkarolnia, e szobor készíttetését elrendelnie kell. Ily szobor készíttetése — s talán még annál inkább kitervezése — nem kis feladat s nem egy két nap műve; s hogy a szobor a jövő évben már álljon, arranéze szükséges, hogy még e tavasszal megkezdessenek előmunkálatait. A Csokonaiszobor alapítókéje ez idő szerint — ha nem csalódunk, — mintegy 1400 frt; ez összeggel már munkához lehet fogni. — Egyszersmind ohajtjuk, az egylet részére, hogy az egész szoborrendszer lehetőleg megállapíttassék, — s a közönség részéről, hogy eszméikkel és ajánlataikkal, különösen azok, akik egyik vagy másik jeles emberünk emléksobrának ügyét támogatni már régebben ajánlkoztak, mielőbb előállni sziveskedjenek.

— Mig a gőzmalom és takarékpénztár társulatok nem vették figyelembe felhívásunkat, bár meg vagyunk győződve, hogy kissé tekintélyesb adomány azonnal célhoz vezet vala, másrésztől örömmel tudatjuk, hogy Szikszay József ur készséggel nyilatkozott felhívásunknak eleget tenni s többen is nyilváníták előttünk, hogy mihelyt kell, azonnal előállnak adományaikkal. Szabó Bálint ur is, — ha jól hallottuk, — már tartott előértekezletet. Mindezekből pedig új reményt teremtünk magunknak arra, hogy a debreczeni gazdasági egyesület elvégre is meg fog alakulni.

— Tartós száraz idők járván, nem mulaszthatjuk el az utcai burkoltatással megbizottakat figyelmeztetni, miszerint a munkálatok jelenleg legsikesebben folytathatnának, a kijavításokra a legalkalmasb idő járván. A kijavítás szükségét nagyon érzi különösen a széchenyiutcai burkolat s a nagy-templom körüli térség, hol szinte egy lábnyi üregek képződtek a burkolaton. E tárgyban közelebb egy önálló cikket hozand a „Hortobágy.”

— Erdey István aláírással következő fel-szólalás küldetett be hozzánk: „Nem hagyhatom megrovás nélkül azon irodalmi rászédéseket, melyek pár év lefolyása alatt történtek. Ugyanis Bonnyay József, a „Debr. Közl. volt segédszerkesztője, harmadéve előfizetést hirdetett „Lombok és virágok” című művére, melynek tartalmát, novellák, legendák és versek teendették. De azóta lombok és virágok kétszer lehullának, s a „Lombok és virágok”, tudunkra, még sem került sajtó alá, sem arról nem értesítették a szerző által, hogy miért késik, vagy maradt el a kiadás? — Még arra sem volt időnk, hogy e csunya megcsalattatást elfeledjük, midőn ismét előfizetési iv adatott kezünkbe, melyen Mészáros Károly, a „Dongó” volt szerkesztője kéregetett „Gyöngyfüzér” című művére. Már, hogy lett volna-e képes M. ur valódi gyöngyök füzérét nyújtani előfizetőinek, vagy cseh gyöngyökkel fizette volna ki őket, azt nem tudjuk, mert ez újabb előfizetésnek sem lett

egyéb haszna, mint keserű tapasztalás. — Annál fogva felszólítjuk B. urat, hogy most, midőn minden kizöldülő félen van, „Lombok és virágok“-jait zöldeltesse ki jó pénzünkért, — és M. urat, hogy most, midőn a méhek is előbujnak odujokból, bujjon elő „Gyöngyfűzér“-ével jó pénzünkért, — végre a közönséget, hogy eféle kellemetlenségek által ne hagyja magát az irodalompartolástól visszariasztani. Elvégre is ki tudja: nem a közönségnek-e szerencséje, hogy ama két mű ki nem adatott?

— Örömmel tudatjuk, hogy főtiszteletű Balogh Péter superintendens ur lábbadozó félen van, s bár a husvéti ünnepeken, egyházi szolgálatot még alig fog teljesíthetni, valószínű, hogy az e hó folytán tartandó egyházkerületi közgyűlésen már elnökölend.

— Olvasóink kétségkívül ohajtják tudni: mi történik azon adományokkal, melyek a széplaki és kisházai iskolák javára az országból és különösen Debreczenből időnkint összegyűlnek. — Errenézve itt közöljük gyantái lelkész ez ügyben közzé tett nyilatkozatának reánk nézve érdekes részét, amint következik:

„Legnagyobb hatást okozott javunkra, ügyünknek a „Hortobágy“ mult évi 31-dik számában egy igen avatott tollból fölyt ismertetés s lelkes ajánlás, melynek lehet s kell tulajdonítom, hogy ama lap szerkesztősége Debreczen város nagylelkű polgárainak s testületeinek 92 frt 20 krnyi adományát küldötte hozzám e folyó hó 4-dik napján. A honfui magas lélekkel bíró ismertető, a nemzetiség ügyét megértő s felkaroló jóttevők és az éretünk fáradozó szerkesztő egyformán, fogadják hálás köszönetünket önzéstelen nemes tettükért!

Mult őszi ismertetésem óta anyagilag semmi nevezetes sem történt e kis zsenge iskolában: de hogy bensőleg mindennap történik valami, arról csodálkozással és belső örömmel szól a nagytiszteletű canonica visitatio jegyzőkönyve. De szól hatalmasan az is, hogy mind n. t. Osváth Imre esperes ur, mind visitator n. t. Nagy Sándor tanácsbíró ur, nem tartották elégnak, helyeselni az egyszerű földmivelőből lett tanító eljárását, dicsérni szorgalmát s buzgalmát; hanem efelett méltónak tartották, mindketten saját erszényükből azonnal megajándékozni, — mely nagyra, nemesre ösztönző, buzdító kegyes adományukért illő, hogy ne csak az illető tanító mondott légyen; hanem, hogy én is mondjak, szíves és őszinte köszönetet. — A nagytiszteletű visitationak — ez iskolákra nézve — hozzáam intézett buzdító szözeata is, nem hangzott el pusztában. Visszhangzanak azok lelbemben mig élek s erősen sürgetnek, hogy kötelességemnek — ez iskolák irányában — teljes erőmből megfelelni igyekezzem.

„A reménység meg nem szégyenit.“ Pál apostolnak e szavaival várom még továbbra is a lelkes honfiak kegyes segedelmét, melyért ha még ezuttal is alázattal és bizalommal esedezem, reménykedem s reménylem, meg nem szégyenítettém. — Rácz István ref. lelkész.“

— A mult szombaton csaknem minden pesti politikai lapot lefoglaltak, oly közleményért, melyet csaknem minden bécsi lap impune közölt. A „Bihar“ is hasonló okból részesült a pesti lapok sorsában.

— A Debreczenben alakítandó dalárda ügye kedvező fordulatot vett, amennyiben a részletek fölötti különbözött nézetek, egyáshoz simulni kezdnek, azon földolog fölött pedig, hogy dalárda alakittassék, ugy sem volt véleménykülönség.

— Biharmegyei Beregböszörmény községben postakiadását állítottak fel, mely működését m. hó 16-dikán megkezdette.

— Azon kertészegyleti részvényes tagokat, kiknek három évre kötelező aláírása ez évben lejár, tisztelettel értesítjük, hogy magukat akár pénztárnok Tamássy Károly urnál, akár a k. e. választm. tagok közt kiosztott aláírási iverre, részvényes tagokul újból beirathatják. Aláírást szerkesztőségünk is szívesen elfogad.

— Bizonyos ismeretlen egyéniség, az „áprilisjárás“-nak sajátos nemét találta föl s alkalmazá városunkban e hó 1-ső napján. — Ugyanis fényes nappal köcsög-kalap s fecskefarku frakkban sétált a piaczon fel és alá. Tevén lovagoló majom nem gyűjtendett több nézőt, mint e bohóskodó különcz; csak-hogy sehogysem tudjuk megmagyarázni magunknak, minő diadalérzet lehet az: egy sereg utczai gyerkőcz által ujjongva kísértetni s egy csoport utcza csavargó által „mókuszviz“-zel felköszöntetni; sőt azt sem tudjuk meghatározni, ha vajjon a feltűnni akaró, vagy az öt röhögve kíséző népcsoportozat járt-e áprilist?

— A „P. Ll.“ debreczeni levelezője, az „István“ gözmalom társulat közgyűléséről irván, több hamis tételt közöl. Ezekre vonatkozólag megemlítjük, hogy az eddigi igazgatóság nem segédkezett nyújt június végeig az új igazgatónak, hanem az igazgatást valóssággal teljesíti, és hogy az elsőségi részvények név-

érték szerint beváltatásának ideje, a mult év végével lejárt. — Egyszersmind ismétljük, hogy a g. m. társulat, részvényenkint nem 105 forint osztalékot fizet, mint a „Hon“ tréfás levelezője írja, hanem csak 30 forintot. (Egyéiránt nem csak az, hanem ugyancsak.)

— Holnap hetfőn, a budai népszínház egykor igen kedvelt tagjai, most kolosvári színésznők Szöllőssy Rózsa és Szöllőssy Piroška lépnek fel Reszler szinpadán, a „Vén bakancsos“-ban. Ugyanez alkalommal Balogh György, Virág Gyula és több más szerződött tag, először szerepelnek e társulattal.

— Az „Önbírálat“ és „Polgárisodás“ írója Vajda János, közelebb egy író, az utcza botal megtámadott s utczai nép által fegyvereztetett le. E tény azt bizonyítja, hogy az ő enje alól áll minden bírálaton, s hogy polgárisult ember vele összeköttetésben nem lehet.

— A Szathmáron megjelenő „Tárogató“ költségvetést tesz közzé, mely szerint e lap kiadásai, fél év alatt 69 f. 51 krral haladják a bevételt. E költségvetés közlése legalábbis könnyelműségre mutat, s tételei közt vannak olyanok, amelyeket nem lehet megrovás nélkül hagyni. Példaul azt mondja közlő, hogy félévi előfizetéssel adós maradt 70, negyedévi 36 előfizető, a ráküldözött lapokat udvariatlanul (!) visszaküldték 50-en. — Magának tulajdonitsa a kiadó, hogy deficitje van, mert ha 106 példányt hitelben nem ad, s 50-et olyanokra, akik lapját jártni nem szándékoztak, nem küld, nyeresége is marad, azon képtelenséget sem állítja, hogy neki olyanok maradtak adósak, akik előre fizettek, s a mi itt földolog: a vidéki lapok hitelét sem veszélyezteti. Jó lesz az eszmékkel tisztába jönni!

— Nincs többé — husvéti piros tojás. Egy gyárnok azon eszmére jött, hogy porcelánból készít tojásalakokat s azokat ajánlja játékszerül. — Ami a törékenységet illeti, abban vetekedni fog e másolat az eredetivel.

— Mostanában többször olvastuk a lapokban, hogy Garibaldi nagyon beteg, sőt haláláról is beszéltek már. E híreket megczáfolja a „J. d. D.“ egy turini tudósítója, ki azt írja, hogy Garibaldi sebe csaknem egészen begyógyult, egészsége általában nem rossz, és környezetében senki nem kétkezik, hogy két hó mulva lóra fog ülhetni.

— Az öngyilkosság napról napra terjed s félni lehet, hogy nem sokára, nem arról kell a tudósoknak gondolkozni: hogyan lehetne e társadalmi bün terjedését akadályozni? hanem új eszközökről, melyek az öngyilkosság tényét legalább megkönnyítsék. — Ily eszközt közöl a tiroli „V. Z.“ egy közelebbi száma; figyelembe ajánljuk. Egy nő, — írja a V. Z. ki akarván magát végezni, egy tányérba löport s golyót rakott, erre ráült s az irtózatoss bombát elsütötte. — Jó lesz divatba hozni.

— Washingtonnak — a világ legnagyobb emberének — sajátkezűleg irt végrendeletét a mostani háboruban, egy katona elrabolta. Amerikai lapok azt írják, hogy a nagybecsű okmány a britt muzeum birtokába került. Reméljük, hogy ismét vissza kerül illetékes helyére.

— A mahajunok, Keletindia benszületett bankárai, igen gyakorlatias módot használnak a hitellevelek biztosítására. A főösszeg után ugyanis mindig kiteszik annak felét is. Ha e módszert követve, magyar ember 50 frtról állitna kötelezvényt, egyszersmind 25-töt is ir utána; és így, ha valaki 80-ná akarná hamisitni, a 25-töt is 50-né kellene változtatnia.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet.
Szerkesztő: Illésy György.

Kertészet.

Tisztelettel értesítetnek a t. cz. kertészeti egyleti tagok, hogy az egyleti kertnek ez év folytán munkálat alá nem eső része, a f. évi márcziushó 31-én tartott kertészegyleti választm. ülés határozata nyomán, dinnyeföldül kijelöltetés s 400 □ üles

Piaczi árák.	Buza.		Kétszeres.		Rozs.		Árpa.		Zab.		Tengeri.		Marhabus.
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	
Debreczen. Márt. 31.	5	40	2	80	2	10	1	70	1	50	2	10	17
Pest. Ápr. 2.	4	15	—	—	2	60	1	90	1	55	2	35	—
Nagyvárad. Márt. 31.	2	85	2	45	2	20	1	75	1	50	2	10	18
Nagyimihály. Márt. 27.	5	10	—	—	1	70	1	20	1	70	1	70	—
Tokaj. Márc. 27.	3	50	2	70	1	90	1	90	1	20	1	90	14
Nyiregyház. Márc. 28.	3	—	2	60	2	—	1	55	1	30	2	—	14
Érmihályfalva. Márt. 26.	3	10	2	2	1	70	1	60	1	40	1	70	13
N. Bajom. Márt. 27.	3	20	2	80	2	50	2	—	1	60	2	60	11
Margitta. Márt. 27.	3	—	2	60	1	80	1	80	1	30	1	80	14
Szalonta. Márc. 27.	3	20	2	60	—	—	2	—	1	60	2	30	—

Bécsi börze. 1863. Ápr. 2. — Egy es. arany 5 fr. 29 kr. — Ezüst 110 fr. — kr.

társégekre mérnökileg kiasítottván: ezek, a kertészegyleti tagok közt, az igazgató-bizottság közbejöttével, árverés útján, e nyár folyamára bérbe adatnak. A helyszínen leendő árverés határidejeül folyó aprilhó 8-dika d. u. 2 órája tüzetett ki. A fenérintett 400 □ ölnyi térségnek kikialtási ára 4 o. é. forintban állapított meg, mely térség a legtöbbet igérő egyt. tagnak — azonnal leendő készpénzfizetés mellett, — rögtöni rendelkezése alá bocsáttatik.

Ezennel tisztelettel tudatjuk, hogy a „Hortobágy“ szerkesztősége és kiadóhivatala, a folyó hó elején, a czeglédutczai 3-dik számú Kaffkaház emeletébe tette át szállását. — Mostantól kezdve minden látogatást vagy küldeményt ide kérünk intézni.

Értesítés.

A debreczeni takarékpénztár részvényesei a mai napon tartott közgyűlésnek határozata folytán értesítetnek, hogy a mult 1862-dik évről osztalék f. márcziushó 20-dik napjától kezdve a pénztárnál az eredeti részvény-jegyek felmutatása mellett bármikor felvehető.

Debreczen. 1863. Márczius. 15.
Komlóssy Imre m. k. Táy Gusztáv m. k.
elnökigazgató. társulati jegyző.

Értesítés.

Az „István“ gözmalomtársulat f. évi márczius 22-dikén tartott közgyűlése határozata folytán, ezenel értesítetnek a nevezett társulat részvényesei, hogy az említett közgyűlés által meghatározott osztalékait, eredeti részvényeik előmutatása mellett, f. évi május 5-dik napjától kezdve, ez év folytán bármikor felvehetik. — Megjegyeztetik egyszersmind, hogy a f. évi deczember 31-dikéig ki nem vett osztalékok, az alapszabályok értelmében többé ki nem vehetők, hanem a közgyűlés által meghatározandó jótékony célokra fordittatnak.

Debreczen. 1863. Márczius 27.
Komlóssy Imre Vincze Viktor
elnök. jegyző.

61-dik ÁRJEGYZÉK az „István“ gözhangermalom gyártmányairól.

(Debreczenben külségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A asztali dara nagy szemű	14	frt.	—	kr
B. ugyanaz apró	14	„	—	„
C. dara középszerű	12	„	—	„
0. királyliszt	13	„	—	„
1. lángliszt	11	„	80	„
2. montliszt	10	„	80	„
3. zsemlyeliszt	9	„	80	„
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendű	8	„	—	„
5. ugyanaz 2-dik	6	„	40	„
6. barnakenyérliszt	5	„	20	„
Kétszeresliszt	6	„	10	„
Rozsliszt 1-ső rendű	7	„	—	„
Rozsliszt 2-dik rendű	4	frt.	40	kr.
00. árpakása	14	„	—	„
0. árpakása	13	„	—	„
1. árpakása	11	„	—	„
2. árpakása	9	„	—	„
3. árpakása	6	„	50	„
4. árpakása	6	„	—	„
Árpaliszt	2	„	20	„
Dercze	2	„	—	„
Lábliszt	2	„	—	„
Korpa	1	„	80	„
Buzaalj	2	„	40	„

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállítja.

Debreczen 1863. Márt. 20.

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán. — Érvényes az 1863/3. télihavakra.

I. Kassa és Nagyvárad felé		II. Arad felé		III. Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé		IV. Arad Pest és Bécs felé	
Bécs	ind. 8 óra — perc este	Bécs	ind. 8 óra — perc este	Kassa	ind. 5 óra — perc reg.	Arad	ind. 9 óra 33 perc déle.
Pest	6 „ 25 „ reg.	Pest	6 „ 25 „ reg.	Forró-Encs	6 „ 25 „ „	Csaba	11 „ 59 „ „
Czegléd	9 „ 27 „ „	Czegléd	9 „ 27 „ „	Miskolcz	7 „ 52 „ „	Mező-Tur	2 „ 20 „ délu.
Szolnok	10 „ 27 „ „	Szolnok	10 „ 27 „ „	Tokaj	9 „ 35 „ „	Szolnok	4 „ 18 „ „
Püsp.-Ladány	1 „ 26 „ délu.	Püsp.-Ladány	1 „ 26 „ délu.	Debreczen	12 „ 12 „ délu.	Czegléd	5 „ 31 „ „
Debreczen	3 „ — „ „	Debreczen	3 „ — „ „	Püsp.-Ladány	1 „ 45 „ „	Pest	8 „ 37 „ este
Tokaj	5 „ 25 „ „	Tokaj	5 „ 25 „ „	Szolnok	4 „ 44 „ „	Bécs	6 „ — „ reg.
Miskolcz	7 „ 24 „ este	Miskolcz	7 „ 24 „ este	Czegléd	5 „ 41 „ „		
Forró-Encs	8 „ 44 „ „	Forró-Encs	8 „ 44 „ „	Pest	8 „ 37 „ este		
Kassa	10 „ 27 „ „	Kassa	10 „ 27 „ „	Bécs	6 „ — „ reg.		
		Püsp.-Ladány ind. 1 „ 58 „ délu.		Nagyvárad	10 „ 6 „ déle.		
		B.-Ujfalu		B.-Ujfalu	11 „ 34 „ „		
		Nagyvárad		Püsp.-Ladány érk.	12 „ 48 „ délu.		
				Czegléd	5 „ 41 „ „		

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron közzétett részletes menetrendben van kimutatva.
A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam vasut társaság személy-vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok naponként kétszer közlekednek.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Arad—Szeben. — Indulás Aradról naponként este 6 órakor — Érkezés Aradra naponként reggel 5 órakor. — (Az utasok fölvétele nincsen korlátozva.)
Nagyvárad—Kolozsvár. — Indulás Nagyváradról naponként este 6 és fél órakor. — Érkezés Nagyváradra naponként reggel 3 és három negyed órakor.
Nyíregyháza—Szatmár. — Indulás Nyíregyházáról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor. — Érkezés Nyíregyházára hetfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor.
Nyíregyháza—Beregszász. — Indulás Nyíregyházáról naponként reggel 7 órakor — Érkezés Nyíregyházára naponként este 5 órakor.
Nyíregyháza—Nagybánya. — Indulás Nyíregyházáról hetfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órakor. — Érkezés Nyíregyházára vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.
Tokaj—S. A. Ujhely. — Indulás Tokajból naponként este 7 órakor. — Érkezés Tokajba naponként reggel 4 és fél órakor.
Kassa—Lőcse. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 1 órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 és egy negyed órakor.
Kassa—Przemysl. — Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor. — Érkezés Kassára hetfőn és pénteken délelőtt 10 órakor.
Kassa—Szigeth. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és három negyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perccel.
Kassa—Munkács. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perccel.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Árverési hirdetés.

Néhai özv. Konrád Jánosnének Battyányiutcán 2161 sz. házban levő hagyatéki ingóságai, u. m. ágyneműek, butorok, stb. f. április hó 8-dikán d. e. 8 órakor, a hagyatéki ház pedig külső telkével együtt f. április hó 18-dik napján d. u. 3 órakor, nyilvános árverésen, készpénzfizetés mellett, szabad kézből el fognak adni.

Hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város tanácsa részéről ezennel közhirrét tétetik, hogy a városi serfőzési, sermérés, ugyszinte pálinkamérés jog, a szováthi regale a hozzátartozó épületekkel együtt, a szováthi ház és kert s a szováthi szárazmalom, folyó 1863-dik év november 1-ső napjától számítandó 3 egymás után következő évre, ezen év május 5-dik napján, Debreczenben, a városház nagytanácssteremében, a délelőtti órákban tartandó nyilvános árverésen; — továbbá a sámsómi udvarház, a mátai és vekei kaszállóföldek, hatvanutezai salétrom, a szikigyakori kaszálló a csukácsapszékkel együtt, Baranyiházutánvaló föld, Pap Pálfele ház alatt levő kisbolt és a kiállításúrtér 499. sz. a. álló sátor f. évi augusztus 5-ik napján, a fentebbi helyen tartandó nyilvános árverésen, szinte 3 egymásután következő évre haszonbérbe ki fog adni, mely árverésre a bérleti szándékozók, magukat elegendő bánatpénzzel ellátva, azon megemlítéssel hivatnak meg, hogy az előleges feltételek az árverés napjai előtt is a városgazdai hivatalnál bármikor és bárki által megtekinthetők leendnek.
Debreczen. 1863. Márczius 12. A városi Tanács

Lakváltoztatás.

Alólírott, — mindenféle ócska kalapok tisztítója és ujja alakítója, tudatja a t. cz. közönséggel, hogy lakását — a kadasutezai 1887-ik számú házhoz tette át.
Danisófski Mihály.

Londes F. és társa szobafestők

ajánlkoznak minden, ez iparágára vonatkozó megrendelések, a leggyorsabbban és a legkezebben teljesítésére. — Mintarajzok szives megtekintésre mindig készen állanak. — Lakásuk váradutezán 2212 sz. a. Réceyházban.

Árverési hirdetmény.

Néhai Nagy János Hatvan (retek) utcazi 1264 számú s 1600 aftra becsült hagyatéki háza jövő áprilishó 15. s szükség esetében május 11-ik napján d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó árverésen bíróság el fog adni.
Az árverési feltételek Tóby István törvényszéki tanácsnoknál megtekinthetők.

ad Nro. 2231. Hirdetmény.

A közelebbi debreczeni országos vásár alatt, 1863. évi április 7-kétől bezárólag április 22-keig, a jelenleg Czegléd és Debreczen között közlekedő rendes személyvonatokon kívül még egy második, vegyes vonat fog közlekedni; oly módon, hogy a Debreczenbe menendő, esti 10 óra 8 perccel Czeglédre, a Pestfelé menendő pedig, esti 8 óra 33 perccel Debreczenből indul el.
Ezen intézkedés mellett, a Pestteli egyenes összeköttetés s pedig Debreczenfelé: a Pestről 5 óra 35 perccel délután, Pestfelé pedig: a Czeglédre Pestre 6 óra 29 perccel reggel elinduló vonatokkal fog eszközöltetni.
Az igazgatóság.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1863 évi márcziushó 26 n. 3192. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirrét tétetik, mikép a debreczeni Takarékpénztár mint felperes részére Hauczenberger Józseftől mint alperestől 400 ft váltói tartozás s járulékaik erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, borok, sertések, tehén, lovak, szekerek, butorneműek nevezett alperesnek helybeli Váradutezai lakásán folyó évi áprilishó 11. napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett el fognak adni. — Mire a venni kívánók meg hivatnak. — Debreczen. 1863 márcziushó 30.
A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1863 évi febr. hó 25 n. 2001 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirrét tétetik, mikép Mezei Ferencz mint felperes részére Kovács Mihálytól mint alperestől 1368 ft 54 kr váltói tartozás s járulékaik erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, többmáza gyapju, 8 köböl buza, 4 öl tűzifa, 116 db. férfi kalap, 2 sertés nevezett alperesnek helybeli Zöldfautezai lakásán folyó évi áprilishó 11 napján d. u. 3 órakor nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett el fognak adni. — Mire a venni kívánók meg hivatnak. — Debreczen. 1863 márcziushó 30. A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

Kiadó szállás.

Nagyváradutezán a Telegdi féle házban, a földszinti és a hátulsi lakosztály kiadó; az utcára a első osztályban van: három szoba, konyha, kamara, pincze s házháj; — a hátulsi osztályban: két szoba, konyha s kamara; ezenkívül kiadó az udvar végében lévő igen nagy kert is. — Értekezhetni iránta a Rácz György úr szomszéd bőrszobájában, és Telegdi László ügyvéd úrral.

Előleges hirdetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a most következő országos vásárt egy nagy állatsereglet kíséretében meglátogatom s állatgyűjteményemet, d. e. 8 órától d. u. 8 óráig közszemlére teendem. Ez alkalommal naponként két fő előadást tartok az állatok kalitjában, egyiket 4, másikat 7 órakor d. u. oroszlanok, párducok, tigrisek, leopárdok és hiendák közt, melyek az állatszeldítő parancsainak szolgálailag engedelmesskednek.
Végül
Dániel az oroszlanok vermében.
A többi részletről falragaszok értesítendik a t. cz. közönséget.
Scholz August.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek f. évi Márcziushó 5-ről 2538 és 2539 szám alatt kelt végzése folytán, ezennel közhirrét tétetik: mikép Kovács Lajos debreczeni lakos mint felperes részére, 400 aftr s járulékaik erejéig; ugy szinte Kállay Énók mint felperes részére 200 aftr s járulékaik erejéig, C. O. Ohmra debreczeni lakos mint alperestől lefoglalt következő váltó levelek u. m.
1-ször Egy Kerepesen 1862. januar 20-kán kelt, 1862. június 20-kán lejárt, 1700 aftról szóló, Schvarecz Salamon által kibocsátott, Császár Titus által elfogadott, C. O. Ohmra forgatott, Bécsben fizetendő;
2-ször Egy Pesten 1862. június 10-kén kelt, kelet után 3 óra lejárt, 2000 aftról szóló, Pollák József által kibocsátott, Rosenberg Sámuel által elfogadott, C. O. Ohmra forgatott, Pesten fizetendő;
3-ször Egy Pesten 1862. június 15-kán kelt, kelet után 4 óra lejárt 2000 aftról szóló, Pollák József által kibocsátott, Rosenberg Sámuel által elfogadott, C. O. Ohmra forgatott, Pesten fizetendő;
4-ször Egy Pesten 1862 május 15-kén kelt, kelet után 4 óra lejárt, 1300 aftról szóló, Pollák József által kibocsátott, Schamberger Ferencz által elfogadott, C. O. Ohmra forgatott, Pesten fizetendő;
5-ször Egy Pesten 1862. május 15-kén kelt, kelet után 3 óra lejárt, 1300 aftról szóló, Pollák József által kibocsátott, Schamberger Ferencz által elfogadott, C. O. Ohmra forgatott, Pesten fizetendő; és
6-ször Egy Kerepesen 1861. december 24-kén kelt, kelet után 5 óra lejárt, 3600 aftról szóló, Schvarecz Salamon által kibocsátott, Császár Titus által elfogadott, C. O. Ohmra forgatott, Bécsben fizetendő, összesen 11,900 aftról szóló eredeti első váltó levelek f. évi áprilishó 13-dik napjának délelőtti 9 óráján a kir. váltótörvényszéki épületben, a kereseti tőkék s járulékaik erejéig nyilvános árverés útján, jelen 2-dik árverésen készpénz fizetés mellett el fognak adni. — Mire a venni kívánók ezennel meghivatnak.
Debreczen. 1863. márcziushó 31.
Báthory Sándor
kik. törvényszéki tag, mint végrehajtó

„BIHAR”

ezimű Nagyváradon hetenként kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye Györfly Gyula szerkesztése mellett, az eddig tanúsított szabadelvű irányban jövő januárhoz 1-től kezdve második évi folyamába lépett.
Előfizetési árak:
Egy évre 10 ft. fél évre 5 ft. évnegyedre 2 ft. 50 kr.
Az előfizetési összegek alólírt kiadóhivatalához bérmentve küldendők.
A „Bihar”
kiadó hivatala. Nagyváradon, Sasuteza 12. sz.